SKLEP SODIŠČA PRVE STOPNJE (drugi senat)

z dne 22. julija 2005*

V zadevi T-376/04,

Polyelectrolyte Producers Group, s sedežem v Bruslju (Belgija), ki jo zastopata K. Van Maldegem in C. Mereu, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Svetu Evropske unije, ki ga zastopata J.-P. Hix in B. Hoff-Nielsen, zastopnika,

ter

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopata J. Forman in M. Wilderspin, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

toženi stranki,

* * Jezik postopka: angleščina.

zaradi razglasitve ničnosti aktov toženih strank, ki Kraljevini Norveški dovoljujejo uveljavitev omejitev koncentracije akrilamida, ki so strožje kot tiste, ki veljajo v Evropski skupnosti in so navedene v Sklepu skupnega odbora EGP št. 59/2004 z dne 26. aprila 2004 o spremembi Priloge II (Tehnični predpisi, standardi, preskušanje in certificiranje) k Sporazumu EGP (UL L 277, str. 30), in razglasitve ničnosti stališča Skupnosti o tem sklepu,

SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI PRVE STOPNJE (drugi senat),

v sestavi J. Pirrung, predsednik, N. J. Forwood in S. Papasavvas, sodnika,

sodni tajnik: H. Jung,

sprejema naslednji

Sklep

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

1 Direktiva Sveta 67/548/EGS z dne 27. junija 1967 o približevanju zakonov in drugih predpisov v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih snovi (UL L 196, str. 1), kakor je bila sedmič spremenjena z Direktivo Sveta 92/32/EGS

z dne 30. aprila 1992 (UL L 154, str. 1), določa pravila o trženju nekaterih „snovi", ki pomenijo „kemične elemente in njihove spojine v naravnem stanju ali pridobljene v kakršnem koli proizvodnem procesu, vključno z vsemi dodatki, potrebnimi za ohranjanje obstojnosti izdelkov, in vsako nečistočo, nastalo v uporabljenem procesu, vendar brez vsakršnih topil, ki se lahko ločijo, ne da bi to vplivalo na obstojnost snovi ali spremembo njene sestave".

2 Direktiva 67/548 je bila od sprejetja večkrat spremenjena, zadnjič z Direktivo Komisije 2004/73/ES z dne 29. aprila 2004 o devetindvajseti prilagoditvi tehničnemu napredku Direktive 67/548 (UL L 152, str. 1). Člen 4 Direktive 67/548, kakor je bila spremenjena, določa, da se snovi razvrščajo na podlagi lastnosti, ki jih ima snov sama po sebi, po kategorijah, opredeljenih v členu 2(2). Priloga I k Direktivi 67/548 vsebuje seznam nevarnih snovi ter specifikacije o razvrščanju in označevanju za vsako snov. Akrilamid je bil v Prilogi I k tej direktivi opredeljen kot rakotvorna snov kategorije 2, mutagena snov kategorije 2 in strupena snov, pri čemer ni bila določena nikakršna omejitev koncentracije.

3 Kemične pripravke, opredeljene kot mešanice kemičnih snovi, ureja Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 1999/45/ES z dne 31. maja 1999 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih pripravkov (UL L 200, str. 1). Ta direktiva nadomešča Direktivo Sveta 88/379/EGS z dne 7. junija 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih pripravkov (UL L 187, str. 14). priloga II, del A, točka 7.1, k Direktivi 1999/45 določa 0,1-odstotno omejitev koncentracije za rakotvorne snovi kategorije 2.

4 Iz Direktive 67/548, kakor je bila spremenjena, izhaja, da je bil akrilamid opredeljen kot rakotvorna snov kategorije 2, ki je glede na nevarnost srednje problematična, ne da bi bilo treba določiti posebne vrednosti omejitev koncentracije.

Določbe Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru

5 Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru (UL 1994, L 1, str. 3, v nadaljevanju: Sporazum EGP), ki so ga 2. maja 1992 podpisale države članice Evropske skupnosti in države članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), določa možnost odstopanja od določb direktiv 67/548 in 88/379. V poglavju XV, točka 1, Priloge II k Sporazumu EGP je namreč navedeno, da pogodbene stranke „soglašajo o naslednjem cilju: določbe aktov Skupnosti o nevarnih snoveh in pripravkih morajo začeti veljati najpozneje 1. januarja 1995" in „v okviru sodelovanja, ki mora steči takoj po podpisu tega sporazuma z namenom, da se rešijo preostala vprašanja, bo stanje ponovno preverjeno". Na podlagi iste določbe velja, da „če država Efte ugotovi, da bo morala odstopati od aktov Skupnosti glede razvrščanja in označevanja, ji teh ni treba uporabiti, razen če se Skupni odbor EGP ne dogovori o drugi rešitvi".

6 Skupni odbor EGP (v nadaljevanju: Skupni odbor), organ, ki je bil ustanovljen v okviru Sporazuma EGP in ki ga sestavljajo predstavniki pogodbenih strank, na podlagi člena 92(1) Sporazuma EGP zagotavlja učinkovito izvajanje in delovanje sporazuma.

7 V skladu s členom 93(2) Sporazuma EGP Skupni odbor sprejema sklepe v soglasju s Skupnostjo in z državami Efte enoglasno. Stališče Skupnosti je določeno v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma EGP (UL L 305, str. 6).

8 Člen 1(2) te uredbe določa, da stališče Skupnosti glede sklepov Skupnega odbora, katerih predmet je preprosta širitev uporabe aktov zakonodaje Skupnosti na EGP

s tehničnimi prilagoditvami, če je to potrebno, sprejme Komisija. V skladu s členom 1(3) Uredbe št. 2894/94 stališče Skupnosti glede drugih sklepov Skupnega odbora na podlagi predloga Komisije sprejme Svet, in sicer pod temi pogoji:

„a) kadar gre za sprejetje stališča Skupnosti glede sklepov Skupnega odbora [...], katerih predmet je širitev uporabe akta zakonodaje Skupnosti na EGP s spremembami, ki presegajo tehnične prilagoditve, Svet odloča z večino, določeno v določbi, ki se upošteva kot pravna podlaga navedenega akta;

b) kadar gre za sprejetje stališča Skupnosti glede sklepov Skupnega odbora [...], ki ne zadevajo širitve uporabe aktov zakonodaje Skupnosti na EGP, Svet odloča:

— z navadno večino, če se sklep, ki ga predlaga Skupni odbor [...], nanaša na poslovnik Skupnega odbora ali na vprašanje postopka;

— s kvalificirano večino, če se sklep, ki ga predlaga Skupni odbor, nanaša na področje, na katerem se za sprejetje notranjih pravil zahteva ta ista večina;

— soglasno v drugih primerih“.

9 Člen 104 Sporazuma EGP navaja, da so sklepi, ki jih sprejme Skupni odbor, razen če določbe v teh sklepih ne navajajo drugače, zavezujoči za pogodbenice, ki sprejmejo ukrepe, nujne za zagotovitev njihovega izvajanja in uporabe.

10 Na podlagi skupne izjave Skupnega odbora iz leta 1995 o Prilogi II, poglavje XV, k Sporazumu EGP o klavzulah o pregledu na področju nevarnih snovi (UL 1996, C 6, str. 7) so bila Kraljevini Norveški odobrena odstopanja od Direktive 67/548. Iz Priloge II k skupni izjavi iz leta 1995 namreč izhaja, da lahko Kraljevina Norveška zaprosi za uporabo različnega razvrščanja, označevanja in/ali omejitev specifične koncentracije za snovi, naštete v točki 1(a) in (i), ter da merila razvrščanja in označevanja rakotvornih snovi, navedenih v točki 4.2.1 Priloge VI k Direktivi 67/548, ne veljajo za Kraljevino Norveško, ki za razvrščanje lahko uporabi drugačna merila. Akrilamid ni ena snovi, za katere je Kraljevina Norveška upravičena do odstopanja od Direktive 67/548.

11 Skupna izjava, sprejeta na 62. srečanju Skupnega odbora 26. marca 1999 (UL C 185, str. 6), je nadomestila skupno izjavo iz leta 1995. Seznam snovi iz točke 1(a)(ii) Priloge II k skupni izjavi iz leta 1995 je bil dopolnjen, akrilamid pa ni bil vključen na seznam snovi, za katere je Kraljevina Norveška lahko določila drugačne omejitve koncentracije od tistih, ki jih določa zakonodaja Skupnosti. Vendar pa glede na to, da je skupna izjava iz leta 1999 Kraljevini Norveški omogočila, da sprejme drugačne določbe glede nečistoč, se je z njo povečal obseg odstopanj iz skupne izjave iz leta 1995 in tej državi je bilo tako omogočeno, da določi nižje omejitve koncentracije za akrilamid kot nečistočo. Tako je imela Kraljevina Norveška možnost uvrstiti poliakrilamid med rakotvorne snovi, če je bila koncentracija akrilamida enaka ali večja od omejitev koncentracije, ki jih določa norveška zakonodaja, kar je v tem primeru 0,01 % teže.

Dejansko stanje

12 Komisija je 24. februarja 2004 Svetu predložila predlog za sprejetje osnutka sklepa Skupnega odbora o dopolnitvi Priloge II k Sporazumu EGP. Svet se je 1. aprila 2004 s tem predlogom strinjal. Ta osnutek skupnega stališča spreminja besedilo, ki se nanaša na Direktivo 67/548 in je v poglavju XV Priloge II k Sporazumu EGS. Končno stališče Skupnosti je bilo Skupnemu odboru predloženo 23. aprila 2004. Skupni odbor je 26. aprila 2004 sprejel Sklep št. 59/2004 o spremembi Priloge II (Tehnični predpisi, standardi, preskušanje in certificiranje) k Sporazumu EGP (UL L 277, str. 30).

13 Ta sklep uvaja izrecno odstopanje od člena 30 Direktive 67/548 v zvezi z zahtevo glede razvrščanja, označevanja in/ali omejitev specifične koncentracije akrilamida. Priloga I, točka 1.2(d)(i), k Sklepu določa:

„Za Norveško ne veljajo naslednje določbe:

i) člen 30, v povezavi s členoma 4 in 5, kar zadeva zahteve o razvrščanju, označevanju in/ali specifičnih omejitvah koncentracij za snovi ali skupine snovi, navedene v prilogi I Direktive [...]. Norveška lahko zahteva uporabo drugačnega razvrščanja, označevanja in/ali specifičnih omejitev koncentracije za te snovi [...]“

14 Akrilamid je ena od snovi, pri katerih lahko Norveška odstopa od navedenih določb.

Postopek in predlogi strank

15 Tožeča stranka, evropsko gospodarsko interesno združenje, ki zastopa proizvajalce koagulantov in sintetičnih flokulantov, katerih glavna sestavina je poliakrilamid, polimer na osnovi akrilamida, je 17. septembra 2004 v sodnem tajništvu sodišča prve stopnje vložila to tožbo.

16 Z vlogama, vloženima v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 22. novembra 2004 in 13. decembra 2004, sta Komisija in Svet na podlagi člena 114(1) Poslovnika Sodišča prve stopnje glede tožbe vložila ugovor nedopustnosti.

17 Z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 11. januarja 2005, je Kraljevina Norveška predlagala, naj se ji dovoli intervencija v podporo Komisiji in Svetu.

18 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— razglasi ničnost aktov toženih strank, ki Kraljevini Norveški dovoljujejo uveljavitev omejitev koncentracije akrilamida, ki so strožje kot tiste, ki veljajo v Evropski skupnosti in so navedene v Sklepu Skupnega odbora št. 59/2004, ter razglasi ničnost stališča Skupnosti o tem sklepu;

— ugotovi, da skupna izjava Skupnega odbora z dne 26. marca 1999 ni zakonita in ni veljavna za tožečo stranko;

— toženima strankama naloži, naj ji plačata začasni znesek, tj. en EUR, za nastalo škodo.

19 Komisija in Svet Sodišču prve stopnje predlagata, naj:

— tožbo razglasi za nedopustno;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Dopustnost predloga za razglasitev ničnosti

Trditve strank

20 Komisija in Svet menita, da se tožba ne nanaša na akte, ki jih je mogoče izpodbijati v smislu člena 230(1) ES, ter da zadevni ukrepi neposredno in posamično ne zadevajo tožeče stranke in njenih družb članic. Poleg tega naj bi bila tožba vložena prepozno.

21 V odgovor na trditev tožeče stranke, da naj ne bi imela na voljo nobenega pravnega sredstva, če bi bila ta tožba razglašena za nedopustno, Komisija in Svet navajata, da naj bi Sodišče prve stopnje preseglo svojo pristojnost v okviru nadzora zakonitosti aktov Skupnosti, če pogoji iz člena 230, četrti odstavek, ES ne bi bili izpolnjeni (sodba Sodišča z dne 1. aprila 2004 v zadevi Komisija proti Jégo-Quéré, C-263/02 P, Recueil, str. I-3425).

22 Tožeča stranka meni, da je v pristojnosti Sodišča prve stopnje, da se na podlagi člena 230 ES opredeli o zakonitosti stališča Skupnosti, ki je bilo sprejeto na podlagi pričakovane odločitve Skupnega odbora.

23 Tožeča stranka poudarja, da ima namreč stališče Skupnosti, ki ga predlaga Komisija in nato sprejme Svet ter ki izhaja iz Sklepa št. 59/2004, dokončne pravne učinke za države članice. V podporo svoji trditvi tožeča stranka navaja sodbo Sodišča z dne 9. avgusta 1994 v zadevi Francija proti Komisiji (C-327/91, Recueil, str. I-3641), v kateri je potrjeno, da mora biti proti aktu, s katerim je Komisija nameravala skleniti mednarodni sporazum, mogoče vložiti ničnostno tožbo, ker se izvajanje pristojnosti, ki jih imajo institucije Skupnosti na mednarodnem področju, ne more izogniti sodnemu nadzoru zakonitosti, ki je določen v členu 230 ES. V zvezi s tem tožeča stranka opozarja, da je Sodišče Efte priznalo, da bi bil sklep Skupnega odbora lahko podoben mednarodnemu sporazumu v poenostavljeni različici (sodba Sodišča Efte z dne 9. oktobra 2002 v zadevi CIBA Speciality Chemicals Water Treatment Ltd proti Norveški, E-6/01, Report of EFTA Court, str. 281).

24 Poleg tega tožeča stranka poudarja, da se je Sodišče izreklo za pristojno predhodno odločati o razlagi Sporazuma EGP (sodba Sodišča z dne 15. junija 1999 v zadevi Andersson in Wåkerås-Andersson, C-321/97, Recueil, str. I-3551). Tožeča stranka tudi poudarja, da je Sodišče v sodbi z dne 20. septembra 1990 v zadevi Sevince

(C-192/89, Recueil, str. I-3461) priznalo, da je pristojno predhodno odločati ne le o mednarodnih sporazumih, ki jih sklene Skupnost, temveč tudi o sklepih, ki jih sprejme organ, ki je bil ustanovljen s Sporazumom in skrbi za njegovo izvajanje.

25 Tožeča stranka poudarja, da ima pravno sposobnost in da je pravna oseba, zaradi česar lahko pred Sodiščem prve stopnje začne sodni postopek. Ocenjuje namreč, da ima kot evropsko gospodarsko interesno združenje, ustanovljeno v Belgiji, status pravne osebe in lahko zato nastopi pred sodiščem. Poleg tega naj bi imele njene družbe članice procesno upravičenje, kar jim omogoča vložiti ničnostno tožbo. Zato tožeča stranka meni, da ima na podlagi člena 230(4) ES možnost vložiti ničnostno tožbo, saj zastopa svoje družbe članice, ki imajo pravico vložiti tako tožbo (sodba Sodišča prve stopnje z dne 6. julija 1995 v združenih zadevah AITEC in drugi proti Komisiji, od T-447/93 do T-449/93, Recueil, str. II-1971).

26 Tožeča stranka še navaja, da nima na voljo nobenega drugega pravnega sredstva, ker ne more vložiti tožbe pred nacionalnim sodiščem Evropske unije, saj tako sodišče ne more odločiti o ukrepih, ki jih sprejme država članica Efte. Tožeča stranka poleg tega opozarja, da pred norveškim sodiščem ne more začeti postopka zoper sklep Skupnega odbora za pridobitev predhodne odločbe, saj to lahko storijo le nacionalna sodišča Evropske unije. Tudi če bi pristojno norveško sodišče za posvetovalno mnenje o tej zadevi zaprosilo sodišče Efte, naj to ne bi bilo pristojno odločiti, ali je Skupnost pooblaščena, da sodeluje pri sprejetju sklepa Skupnega odbora.

27 Nazadnje tožeča stranka trdi, da naj bi nedopustnost njene tožbe kršila njeno temeljno pravico do učinkovitega sodnega varstva, kot izhaja iz ustavne tradicije, skupne državam članicam, ki poleg tega pomeni pravico, določeno v členih 6 in 13 Evropske konvencije o zaščiti človekovih pravic ter v členu 47 Listine temeljnih pravic Evropske unije, razglašene 7. decembra 2000 v Nici (UL C 364, str. 1).

Presoja Sodišča prve stopnje

28 V skladu s členom 114(1) Poslovnika lahko Sodišče prve stopnje na zahtevo ene od strank odloča o nedopustnosti, ne da bi začelo vsebinsko obravnavo. V skladu s tretjim odstavkom istega člena se postopek o ugovoru nedopustnosti nadaljuje ustno, razen če Sodišče prve stopnje ne odloči drugače. V tem primeru Sodišče prve stopnje meni, da ima dovolj podatkov iz dokumentov spisa in da ni treba začeti ustnega postopka.

29 Sodišče prve stopnje poudarja, da v okviru tega spora tožeča stranka izpodbija tri akte, in sicer predlog Komisije o stališču Skupnosti, sklep Sveta o sprejetju tega stališča in sklep Skupnega odbora, čeprav so pisanja tožeče stranke v zvezi z zadnjim sklepom glede resnične želje stranke o njegovem izpodbijanju dvoumna.

30 Pristojnosti Sodišča prve stopnje so naštete v členu 225 ES in členu 140A Euratom, kot so natančneje navedene v členu 51 Statuta Sodišča. Na podlagi teh določb je Sodišče prve stopnje pristojno odločati samo o tožbah, ki so na podlagi člena 230 ES ali člena 146 Euratom vložene zoper institucije in organe Skupnosti, ustanovljene s pogodbami ali akti, sprejetimi za njihovo izvajanje.

31 Sodišče prve stopnje tudi ni pristojno za odločanje o sklepih Skupnega odbora, ker ta ni institucija ali organ Skupnosti.

32 Glede sprejetja stališča Skupnosti v obravnavanem primeru Sodišče prve stopnje poudarja, da izhaja iz predloga Komisije Svetu o stališču Skupnosti in iz dejstva, da ga je Svet sprejel.

33 Prvič, glede predloga Komisije o stališču Skupnosti iz ustaljene sodne prakse izhaja, da predhodni ali izključno pripravljalni ukrepi ne morejo biti predmet ničnostne tožbe (glej v tem smislu sklep Sodišča prve stopnje z dne 15. maja 1997 v zadevi Berthu proti Komisiji, T-175/96, Recueil, str. II-811, točki 19 in 20).

34 V obravnavanem primeru je Svet v skladu s členom 1(3) Uredbe št. 2894/94 na podlagi predloga Komisije sprejel stališče Skupnosti glede sklepa Skupnega odbora. Ta predlog je pripravljalni akt, ki ne more biti predmet ničnostne tožbe.

35 Drugič, glede sklepa Sveta o sprejetju stališča Skupnosti je treba ugotoviti, da sklepa Skupnega odbora ni mogoče enačiti z mednarodnim sporazumom, kot je opredeljen v navedeni sodbi Francija proti Komisiji, saj je šlo v tem primeru za sklep Komisije o sklenitvi mednarodnega sporazuma z vlado Združenih držav Amerike in se zato okoliščine te sodbe bistveno razlikujejo od okoliščin tega spora.

36 V vsakem primeru Sodišče prve stopnje meni, da ni nujno treba odločiti o vprašanju pravne opredelitve sklepa Skupnega odbora, saj sklep Sveta posamično in neposredno ne zadeva tožeče stranke, ki zato tudi nima procesnega upravičenja.

37 Na podlagi člena 230, četrti odstavek, ES lahko namreč vsaka fizična ali pravna oseba vloži ničnostno tožbo zoper odločbe, katerih naslovnik je, in zoper odločbe, ki jo, čeprav so naslovljene na drugo osebo, zadevajo neposredno in posamično (sodba Sodišča z dne 5. maja 1998 v zadevi Glencore Grain proti Komisiji, C-403/96 P, Recueil, str. I-2405, točka 40, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 25. februarja 2003 v zadevi Strabag Benelux proti Svetu, T-183/00, Recueil, str. II-135, točka 27).

38 Najprej, glede vprašanja, ali odločba posamično zadeva tožečo stranko, je treba spomniti, da za združenje, ki je ustanovljeno za spodbuditev skupnih interesov kake kategorije posameznikov, ne more veljati, da ga posamično zadeva akt, ki prizadene splošne interese te kategorije posameznikov, sami pa niso posamično prizadeti (sklepa Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 2000 v zadevi Fédération nationale d'agriculture biologique des régions de France in drugi proti Svetu, T-268/99, Recueil, str. II-2893, točka 44, ter z dne 2. aprila 2004 v zadevi Gonnelli in AIFO proti Komisiji, T-231/02, Recueil, str. II-1051, točka 48). Ta rešitev velja tudi v primeru evropskega gospodarskega interesnega združenja, ki je bilo, kot tožeča stranka, ustanovljeno zato, da bi zastopalo in ščitilo interese kategorije podjetij, ter katerega vloga je zato enaka vlogi združenja.

39 V tem primeru tožeča stranka ni dokazala, da sklep Sveta na njene družbe članice vpliva zaradi nekaterih lastnosti, ki so značilne le za njih, ali zaradi dejanskega stanja, ki jih razlikuje od drugih oseb (sodba Sodišča z dne 15. julija 1963 v zadevi Plaumann proti Komisiji, 25/62, Recueil, str. 197). Ta sklep namreč lahko nanje vpliva samo, če proizvajajo izdelke, ki vsebujejo poliakrilamid, pri čemer bi nanje enako vplival kot na druge proizvajalce takih izdelkov. Zato bi sklep Sveta nanje vplival le zaradi objektivnega dejanskega stanja, ne pa zaradi lastnosti, značilne le zanje.

40 Čeprav je res, da obstoj posebnih okoliščin, kot je vloga, ki jo ima združenje v okviru nekega postopka, ki pripelje do sprejetja akta v smislu člena 230 ES, lahko utemelji dopustnost tožbe, ki jo vloži združenje, katerega člane zadevni akt neposredno in posamično ne zadeva, še zlasti ko je ta akt vplival na njegovo vlogo pogajalca, pa to ne velja za primer, v katerem združenje kot tožeča stranka ni prevzelo vloge pogajalca in v katerem mu zadevna ureditev ne prizna nikakršne procesne pravice (v tem smislu glej sklep Sodišča prve stopnje z dne 8. julija 1999 v zadevi Area Cova in drugi proti Svetu in Komisiji, T-12/96, Recueil, str. II-2301, točka 73).

41 Treba je poudariti, da tožeči stranki nobena določba ne dodeljuje procesnih pravic in da tožeča stranka ni imela nikakršne vloge pri pripravi spornega sklepa Sveta, poleg tega pa se ve, da ni dokazala, da je na njeno vlogo pogajalca, kot evropsko gospodarsko interesno združenje, vplival ta sklep.

42 Zato sklep Sveta tožeče stranke posamično ne zadeva.

43 Drugič, glede vprašanja, ali so sporni akti neposredno zadevali tožečo stranko, iz ustaljene sodne prakse izhaja, da če za osebo velja, da jo neposredno zadeva akt Skupnosti, mora ta akt neposredno vplivati na njen pravni položaj, njegovo izvajanje pa mora biti samodejno in mora izhajati samo iz ureditve Skupnosti brez uporabe drugih posrednih pravil (glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 12. julija 2001 v združenih zadevah Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 in T-225/99, Recueil, str. II-1975, točka 96 in navedena sodna praksa). Zato tožeče stranke sklep neposredno ne zadeva v smislu člena 230 ES, če nanjo vplivajo ukrepi, ki jih je sprejela država članica na podlagi predpisa Skupnosti (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 18. januarja 1979 v združenih zadevah Usines de Beaufort in drugi proti Svetu, od 103/78 do 109/78, Recueil, str. 17, točki 21 in 22). Vendar če država članica nima svoje diskrecijske pravice, se neposredna vez med aktom Skupnosti in tožečo stranko tako ne pretrga

(glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 12. januarja 1995 v zadevi Branco proti Komisiji, T-85/94, Recueil, str. II-45, točka 27 in navedena sodna praksa). Poleg tega je Sodišče že priznalo, da če v določenih primerih država članica izvaja ukrepe, sprejete na podlagi akta Skupnosti, čeprav ji ta akt omogoča le preprosto možnost ukrepati v tem smislu, to ne povzroči nujno pretrganja neposredne vezi med ukrepom Skupnosti in tožečo stranko (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 17. januarja 1985 v zadevi Piraiki-Patraiki in drugi proti Komisiji, 11/82, Recueil, str. 207, točke od 7 do 9).

44 V obravnavanem primeru akt, ki bi morda škodoval tožeči stranki, sestavljajo norveški ukrepi, ki brez sklepa Skupnega odbora ne bi mogli biti sprejeti.

45 Vendar pa je treba ugotoviti, da sodna praksa, ki izhaja iz navedene sodbe Piraiki-Patraiki in drugi proti Komisiji, velja le v zvezi s sklepom Skupnega odbora, in ne v zvezi s sklepom Sveta. Svet namreč ne more biti obravnavan kot avtor dodelitve odstopanja, temveč le kot eden od sodelujočih pri tem sklepu. Poleg tega je takrat, ko je Svet sprejel sklep, obstajala dejanska pravna negotovost v zvezi s sprejetjem sklepa Skupnega odbora kot posrednega akta, ki se je postavil med sklep Sveta in norveške ukrepe, saj bi bilo lahko predlagano odstopanje po glasovanju predstavnikov pogodbenic v Odboru brez nadaljnjega zavrnjeno. Norveški organi so bili tudi popolnoma svobodni pri izbiri, ali bodo izrabili ali ne možnost odstopanja, ki bi jim jo morda omogočil ta sklep. Zato se je neposredna vez med sklepom Sveta in norveškimi ukrepi pretrgala. Zato sklep Sveta tožeče stranke neposredno ne zadeva.

46 Zato je treba ničnostno tožbo razglasiti za nedopustno, Sodišču prve stopnje pa ni treba odločiti o morebitni nepravočasnosti tožbe.

Ugovor nezakonitosti

Trditve strank

47 Komisija in Svet menita, da ugovor nezakonitosti, podan v zvezi s skupno izjavo iz leta 1999, ni dopusten, ker naj se člen 241 ES ne bi mogel uporabiti za tako izjavo in ker tožba v glavni stvari ni dopustna.

48 Tožeča stranka pa meni, da je ugovor nezakonitosti skupne izjave iz leta 1999 dopusten, saj je navedena izjava podobna mednarodnemu sporazumu v poenostavljeni obliki, ki izhaja iz akta institucije Skupnosti, in tako pomeni enega od sestavnih delov evropskega pravnega reda.

Presoja Sodišča prve stopnje

49 Na podlagi ustaljene sodne prakse možnost sklicevanja na nezakonitost ukrepa na podlagi člena 241 ES, ki je pravna osnova izpodbijanega akta, ne pomeni neodvisne pravice do tožbe in se lahko izvaja le posredno, tako da nedopustnost tožbe v glavni stvari za seboj potegne nedopustnost ugovora nezakonitosti (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 16. julija 1981 v zadevi Albini proti Svetu in Komisiji, 33/80, Recueil, str. 2141, točka 17, in sklep Sodišča z dne 16. novembra 2000 v zadevi Schiocchet proti Komisiji, C-289/99 P, Recueil, str. I-10279, točki 11 in 25).

50 Zato zaradi nedopustnosti predloga za razglasitev ničnosti ugovor nezakonitosti v zvezi s skupno izjavo iz leta 1999 ni dopusten.

Dopustnost predloga za odškodnino

Trditve strank

51 Komisija poudarja, da njen postopek nima nikakršnih pravnih učinkov in zato tožeči stranki ne more povzročiti škode. Poleg tega bi morala biti škoda v okviru odškodninske tožbe opredeljena. V obravnavanem primeru pa naj bi se tožeča stranka omejila na trditev, da je morala kriti dodatne stroške za prilagoditev svojega označevanja in da je imela izgubo v zvezi s tržnim deležem. Tako naj tožeča stranka ne bi dokazala nastale škode.

52 Svet meni, da odškodninski zahtevek ni dopusten, saj tožba ne vsebuje nobenega dokaza o nezakonitem ravnanju Sveta. Poleg tega naj značaj in obseg škode ter vzročna zveza med ravnanjem Sveta in škodo ne bi bili dokazani.

53 Tožeča stranka navaja, da ravnanje Komisije in Sveta, ki je pripeljalo do sklepa Skupnega odbora in skupne izjave iz leta 1999, ni zakonito. Tožeča stranka meni, da je nastala škoda neposredna in nepopravljiva, saj je morala spremeniti označevanje poliakrilamida, ki se je prodajal na Norveškem, kar je povzročilo dodatne stroške. Ker znesek škode še ni določen in dokončen, tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj toženima strankama naloži plačilo začasnega zneska, tj. en EUR, ki bi se med postopkom moral zvišati (sodba Sodišča z dne 14. maja 1975 v zadevi CNTA

proti Komisiji, 74/74, Recueil, str. 533). Poleg tega tožeča stranka meni, da je utrpela tudi nepremoženjsko škodo zaradi slabega slovesa, ki ga je dobilo razvrščanje poliakrilamida z več kot 0,01 % akrilamida, zaradi česar je izgubila tržni delež. Glede vzročne zveze tožeča stranka navaja, da je nastala škoda posledica sklepa Skupnega odbora.

Presoja Sodišča prve stopnje

54 Na podlagi člena 44(1)(c) Poslovnika mora tožba vsebovati predvsem predmet postopka in kratek povzetek tožbenih razlogov. Tožba, katere namen je povračilo škode, ki jo je domnevno povzročila institucija Skupnosti, mora za izpolnitev teh zahtev vsebovati dokaze, ki omogočijo določitev ravnanja, ki ga tožeča stranka očita instituciji, razloge, na podlagi katerih meni, da obstaja vzročna zveza med ravnanjem in škodo, ki naj bi jo utrpela, ter značaj in obseg te škode (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 18. septembra 1996 v zadevi Asia Motor France in drugi proti Komisiji, T-387/94, Recueil, str. II-961, točki 106 in 107, in z dne 6. maja 1997 v zadevi Guérin automobiles proti Komisji, T-195/95, Recueil, str. II-679, točki 20 in 21). Nasprotno pa zahteva za pridobitev kakršne koli odškodnine ne vsebuje zahtevanih pojasnil in jo je zato treba šteti za nedopustno (sodba Sodišča z dne 2. decembra 1971 v zadevi Zuckerfabrik Schöppenstedt proti Svetu, 5/71, Recueil, str. 975, točka 9, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 8. junija 2000 v združenih zadevah Camar in Tico proti Komisiji in Svetu, T-79/96, T-260/97 in T-117/98, Recueil, str. II-2193, točka 181).

55 Res je, da tožeči stranki ni treba v številkah navesti zneska škode, za katero meni, da jo je utrpela, vendar pa mora jasno navesti dokaze, ki omogočajo ocenitev njenega značaja in obsega, kar toženi stranki omogoči, da zagotovi svojo obrambo. V takih okoliščinah neobstoj številčnih podatkov v tožbi ne vpliva na pravice do obrambe druge stranke.

56 V obravnavanem primeru je treba poudariti, da tožeča stranka ne opredeli jasno značaja škode in ostaja nejasna v zvezi s količinsko opredelitvijo navedene škode. Tožeča stranka meni, da nastala škoda na eni strani izhaja iz dodatnih stroškov, ki jih je povzročilo spreminjanje označevanja izdelkov, ki so jih na Norveškem tržile njene družbe članice, in iz opozoril o nevarnosti izdelkov, ki vsebujejo akrilamid, ter na drugi strani iz izgube tržnega deleža, ki jo je povzročil slab glas o izdelkih, ki so jih prodajale družbe članice tožeče stranke. Glede zatrjevanih izgub tržnih deležev tožba ne vsebuje nikakršnih podatkov v zvezi z opredelitvijo trga. Poleg tega vrednost in obseg škode, ki izhajata iz spreminjanja oznak, nista dovolj natančno opredeljena. Treba je namreč poudariti, da ni navedenih nobenih, niti približnih, številčnih podatkov za količinsko opredelitev navedene škode. Poleg tega v tožbi ni jasno navedeno, ali naj bi škodo utrpelo evropsko gospodarsko interesno združenje ali njegove družbe članice. Tako se trditve tožeče stranke omejujejo na preprosto ugotovitev, ki je ne podpirajo ustrezni prepričljivi dokazi, ki bi Sodišču prve stopnje omogočili ocenitev značaja in obsega navedene škode.

57 Zato zaradi neobstoja jasne določitve značaja škode in približne količinske opredelitve te škode odškodninski zahtevek ni dopusten.

Neobstoj pravnega sredstva

58 Glede trditve tožeče stranke, ki se nanaša na neobstoj pravnega sredstva, je treba poudariti, da so edini ukrepi, ki lahko vplivajo na položaj tožeče stranke ali njenih članic, ukrepi norveških organov, ki omogočajo odstopanja glede omejitev

koncentracije akrilamida in izhajajo iz sklepa Skupnega odbora. Norveška sodišča morajo torej zagotoviti sodno varstvo posameznikov proti tem ukrepom. Poleg tega na ravni Skupnosti neobstoj pravnega sredstva ne more spremeniti sistema pravnih sredstev in postopkov, določenih s Pogodbo ES (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Jégo-Quéré).

Predlog za intervencijo

59 V takih okoliščinah Sodišču prve stopnje ni treba odločiti o predlogu za intervencijo v podporo Komisiji in Svetu, ki ga je predložila Kraljevina Norveška.

Stroški

60 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka ni uspela, zato se ji naloži plačilo stroškov, ki sta jih priglasila Komisija in Svet.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (drugi senat)

sklenilo:

1. Tožba se zavrže kot nedopustna.

2. Tožeča stranka nosi svoje stroške in stroške, ki sta jih priglasila Komisija in Svet.

V Luxembourgu, 22. julija 2005.

Sodni tajnik — Predsednik

H. Jung — J. Pirrung